

زردی یا ایکتر چیست؟

زردی عبارت است از زرد شدن رنگ پوست، سفیدی چشم و گاهی اوقات اندام های بدن که به علت افزایش ماده ای به نام بیلی روبین در خون به وجود می آید. زردی نوزادان در بیش از ۶۰٪ نوزادان سالم و ۸۰٪ نوزادان نارس در طول هفته اول زندگی قابل مشاهده است.

مهمترین علل بروز زردی چیست؟

۱. نارس بودن سیستم عملکرد کبد
۲. ناسازگاری گروه های خونی مادر و نوزاد
۳. عفونت های نوزادی

علائم و نشانه ها :

زردی نوزادان ابتدا در چشم دیده شده و بعد پوست زرد می شود. زردی پوست نیز از صورت شروع شده و به سینه، شکم و پاها گسترش می یابد. علائمی مثل کاهش فعالیت، خواب آلودگی، بی قراری، بی اشتها، گریه های جیغ مانند، تشنج، عقب ماندگی ذهنی و ناشنوایی در نوزاد پدیدار می شود.

زمان بروز زردی

برای زمان بروز زردی 2 حالت وجود دارد:

زردی فیزیولوژیک:

زردی است که در روز دوم و سوم بعد از تولد بروز می کند و معمولاً در روز چهارم به اوج خود میرسد و بین روزهای پنجم تا هفتم کمتر شده و تا روز دهم از بین می رود.

زردی زودرس یا پاتولوژیک:

زردی که در هنگام تولد و یا در طی 24 ساعت اول زندگی ایجاد می شود باید مورد توجه باشد. این نوع زردی خطرناک است زیرا ممکن است به علت ناسازگاری خونی مادر و نوزاد و یا به علت عفونت و یا برخی از بیماری ها ایجاد شده باشد.

نکته:

نزدیک به ۲٪ از نوزادانی که از شیر مادر تغذیه می کنند و به دلیل مصرف کم شیر، بعد از ۷ روز دچار زردی می شوند. معمولاً حداکثر میزان زردی در طی هفته های دوم و سوم است.

روش های تشخیص:

زردی است که در روز دوم و سوم بعد از تولد بروز می کند و معمولاً در روز چهارم به اوج خود می رسد و بین روزهای پنجم تا هفتم کمتر شده و تا روز دهم از بین می رود.

درمان :

با تشخیص و درمان زودرس این بیماری می توان از عوارض آسیب مغزی جلوگیری کرد. برای درمان این بیماری، پس از اندازه گیری میزان بیلی روبین سرم بسته به شدت زردی و سن نوزاد در برخی مواقع بستری شدن نوزاد و شروع فتوتراپی (درمان با نور) در بیمارستان توصیه می شود.

نوری که استفاده می شود با نور لامپ های مهتابی متفاوت است. بنابراین قرار دادن نوزاد زیر نور لامپ مهتابی در منزل تأثیری در درمان زردی ندارد. در موارد شدید بیماری ممکن است نیاز به تعویض خون نوزاد وجود داشته باشد.

آموزش حین پذیرش :

* به نوزاد خود به طور مکرر شیر بدهید.

* رژیم غذایی مادر تأثیری بر تشدید زردی نوزاد ندارد.

* دادن مواد گیاهی به نوزاد باعث کاهش زردی نمی شود و حتی می تواند مشکلاتی را به بار بیاورد.

* دادن آب قند تأثیری در کاهش زردی نوزاد ندارد و حتی سبب سیری کاذب در نوزاد شده و نوزاد از شیر خوردن محروم می شود.

* هنگام نور درمانی چشم ها و ناحیه تناسلی نوزاد پوشانده شود.

* نوزادی که دچار زردی شدید شده است باید پس از درمان از نظر شنوایی مورد بررسی قرار گیرد.

* هنگام شیردهی چشم بند نوزاد را بردارید.

* تغییر رنگ و مقدار مدفوع (بیشتر شدن مدفوع) مربوط به فتوتراپی است و جای نگرانی ندارد.

* برخی از نوزادان ممکن است دچار تغییرات رنگی پوست مانند دانه های قرمز یا تغییر رنگ پوست و ادرار به طوسی مایل به قهوه ای بشوند که بعد از درمان به حالت اولیه برمی گردد.

آموزش حین ترخیص :

* توصیه می شود ۲۴ تا ۴۸ ساعت پس از ترخیص جهت بررسی مجدد بیلی روبین به پزشک یا مراکز درمانی مراجعه کنید تا در صورت افزایش مجدد زردی اقدامات لازم صورت گیرد.

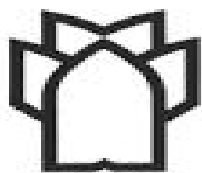
* از دادن شیرخشت، کره، آب قند و ترنجبین و سایر داروهای گیاهی و خانگی به نوزاد دچار زردی خودداری نمایید.

* به نوزاد لباس هایی غیر از رنگ های زرد و نارنجی بپوشانید تا از خطای دید جلوگیری کنید.

* رژیم غذایی شما تأثیری در تشدید زردی نوزاد ندارد، بنابراین محدودیتی در رژیم غذایی شما از نظر زردی وجود ندارد.

* به طور مرتب به نوزاد شیر دهید. خوردن شیر مادر به طور مکرر و دفعات مدفوع بیشتر به پائین ماندن سطح بیلیروبین در بدن نوزاد کمک می کند.

* فتوتراپی با نور مخصوص انجام می شود و با نور مهتابی منزل تفاوت دارد. این تفکر که قرار دادن نوزاد زیر نور مهتابی در منزل همان عملکرد دستگاه فوتوتراپی را دارد کاملاً اشتباه است.

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی کرمانشاه

عنوان:

بیماری زردی نوزادان

تلفن: 08346135014